КОМИТЕТ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

20.04.2022 № 87-П

г. Казань

Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 2020 елның 18 маенда расланган «Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Габдулла Тукай урамы, 38 йорт адресы буенча урнашкан «М.И.Галиев йорты. Биредә галим-теолог, педагог-реформатор Галимҗан Галиевның (Баруди) балачак еллары узган (1857 – 1921)», XIX гасырның икенче яртысы, 1912 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының чикләрен һәм территориясеннән файдалану режимын раслау турында» 82-П боерыгының 2 нче кушымтасына үзгәрешләр кертү турында

«Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә боерам:

1. Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 2020 елның 18 маенда расланган «Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Габдулла Тукай урамы, 38 йорт адресы буенча урнашкан «М.И.Галиев йорты. Биредә галим-теолог, педагог-реформатор Галимҗан Галиевның (Баруди) (1857 – 1921)», XIX гасырның икенче яртысы, 1912 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының чикләрен һәм территориясеннән файдалану режимын раслау турында» 82-П боерыгының 2 кушымтасына үзгәрешләр кертергә, кушымта нигезендә яңа редакциядә бәян итәргә.

2. Боерыкның үтәлешен контрольдә тоткны үз өстемә алам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 2020 елның 18 маенда расланган 82-П боерыгына 2 кушымта
(Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау комитетының_______ - _20.04_____2022 №_87-П__ боерыгы редакциясендә)

«Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Габдулла Тукай урамы, 38 йорт адресы буенча урнашкан «М.И.Галиев йорты. Бирedә галим-теолог, педагог-реформатор Галимҗан Галиевның (Баруди) (1857 – 1921)», XIX гасырның икенче яртысы, 1912 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясеннән
файдалану режимы

«Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Габдулла Тукай урамы, 38 йорт адресы буенча урнашкан «М.И.Галиев йорты. Биредә галим-теолог, педагог-реформатор Галимҗан Галиевның (Баруди) (1857 – 1921)», XIX гасырның икенче яртысы, 1912 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **рөхсәт ителә:**

- мәдәни мирас объектының физик сакланышын тәэмин итүгә юнәлдерелгән мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкару, шул исәптән консервацияләү, ремонтлау, реставрацияләү, заманча файдалануга яраклаштыру;
- мәдәни мирас объектының сакланышын тәэмин итү таләпләренә каршы килмәгән һәм мәдәни мирас объектының заманча шартларда эшләвен тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган хуҗалык эшчәнлеген алып бару;
- мәдәни мирас объектын, аның үзенчәлекләрен үзгәртмичә, сак предметын тәшкил итүче функциональ файдалануның төрләре нигезендә заманча файдалануда файдалану һәм аларның җайлашуы;
- функциональ файдалану төрләре нигезендә, аның үзенчәлекләрен үзгәртмичә, саклау предметын тәшкил итә торган, шул исәптән әлеге боерыкта билгеләнгән рөхсәт ителгән җир кишәрлегеннән файдалану төрләрен исәпкә алып, мәдәни мирас объектын куллану һәм куллану (рөхсәт ителгән файдалану төрләренең кодлары «Җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында» 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы нигезендә күрсәтелгән»:

дини файдалану(код 3.7);

- «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, мәдәни мирас объектының бөтенлеген боза торган корылмаларны һәм объектларны, шул исәптән вакытлыча, җимерү;

- гамәлдәге инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, җылылык белән тәэмин итү, газ, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) капиталь ремонтлау, шулай ук башкарыла торган эшләр (шул исәптән динамик йогынты) мәдәни мирас объектына йогынты ясамау шарты белән инженерлык инфраструктурасының яңа объектларын җир асты юлы белән салу;

- мәдәни мирас объектын саклап калуга, алардан файдалануга һәм аларны популярлаштыруга юнәлтелгән территорияне төзекләндерү;

- мәйданчыкларны, алымнарны һәм машина юлларын түшәүдә традицион материаллар (кирпеч, таш, гранит һәм башка табигый материаллар, шулай ук табигый материалларны имитацияләүче материаллар) куллану;

- тарихи мохит элементлары характеристикаларына җавап бирә торган аерым урнаштырылган яктырту җиһазларын куллану;

- яшелләндерү: агачларны саклап калу, яшел утыртмаларны санитар кисү, яшелләндерүнең яңа элементларын утырту;

- тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу, мемориаль һәм архитектура-ансамбль мөнәсәбәтендә югалган тарихи элементларны (Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, аларны торгызу өчен кирәкле җитәрлек фәнни мәгълүматлар булганда) торгызу;

- мәдәни мирас объектының төп фасадында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру беренче каттан да югары түгел;

- кулланучылар игътибарына «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Федераль закон таләпләренә туры китерү өчен билгеләнгән тышкы мәгълүмат чараларын (вывескаларны) урнаштыру: эшчәнлек профиле, оешманың фирма исеме, аның урнашкан урыны (адресы) һәм эш режимы, индивидуаль эшкуарны дәүләт теркәве турында һәм аны теркәгән органның исеме турындагы мәгълүмат законнар нигезендә;

- тышкы мәгълүмат чаралары (вывескалар) биеклеге фриз биеклегеннән 2/3 артык булмаска тиеш, катлар тәрәзәләре арасына теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлаштырыла;

- Мәгълүмати конструкцияләрнең киңлеге гади генә бина киңлегеннән 2/3 дән артмаска тиеш, аның чикләрендә теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана, декоратив-сәнгатьтән тыш.

Югарыда атап үтелгән барлык эшләр «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә башкарыла.

«Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Габдулла Тукай урамы, 38 йорт адресы буенча урнашкан «М.И.Галиев йорты. Биредә галим-теолог, педагог-реформатор Галимҗан Галиевның (Баруди) (1857 – 1921)», XIX гасырның икенче яртысы, 1912 ел, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **тыела:**

- мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклап калу, мәдәни мирас объектының тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклау эшләреннән тыш, җир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару;

- капиталь төзелеш объектларын төзү һәм капиталь төзелеш объектларының һәйкәл яисә ансамбль территориясендә булган күләм-пространство характеристикаларын арттыру; мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклау, мәдәни мирас объектының тарихи-шәһәр төзелеше яисә табигый мохитен саклау эшләреннән тыш, җир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару;

- кондиционерларның мәдәни мирас объектының фасадларында һәм түбәсендә, эре габаритлы антенналар һәм инженерлык җиһазларының башка элементларын урнаштыру;

- тышкы реклама чараларын урнаштыру;

- җир өсте ысулы белән инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, җылылык белән тәэмин итү, газ белән тәэмин итү, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) үткәрү;

- киосклар, павильоннар, лапаслар урнаштыру, югалганнарны торгызудан тыш;

- динамик йөкләнеш тудыручы технологияләрне (бәрмәле машиналардан куллану, кривошипно-шатунлы механизмнар, чүкечләр һәм бәрмә хәрәкәтнең башка механизмнарын куллану, мәдәни мирас объектына һәм аның әйләнә-тирәсендәге төзелешләргә күпсанлы машиналарны берьюлы куллану;

- мәдәни мирас объекты территориясен теләсә кайсы төрдәге һәм формадагы төзелеш, көнкүреш калдыклары белән чүпләү;

- агачларны кисү, санитар кисүләрдән тыш.